

Силабус
навчальної дисципліни
Психологія спілкування з практикумом
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Хореографія

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Рівень вищої освіти: I рівень

Викладачі	Фролова Ольга Василівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psiologiya/composition-kaf-psiologiya/frolova/
Контактний тел.	0953114005
E-mail викладача:	Art_divosvit@ukr.net
Графік консультацій	Консультації проводяться через тиждень: вівторок (13:00 - 14:00), субота (13:00 - 14:00).

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
Денна				
3/90	8	8	74	Екзамен
Заочна				
3/90		4	86	Екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: спілкування, вербальні засоби спілкування, невербальні засоби спілкування, комунікативна сторона спілкування, інтерактивна сторона спілкування, перцептивна сторона спілкування, методи психологічного впливу, маніпуляції в спілкуванні, пропаганда.

Метою навчальної дисципліни «Психологія спілкування з практикумом» є ознайомлення студентів з основними соціальними та психологічними теоріями та технологіями спілкування, основними механізмами та закономірностями комунікації, дати можливість студентам навчитися найбільш ефективно використовувати комунікативні засоби, пізнати, розуміти і використовувати закономірності, секрети спілкування у всіх сферах життєдіяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ З ПРАКТИКУМОМ» є:

- методичні - пізнання, розуміння законів спілкування людей між собою; практика засвоєння мистецтва ефективної комунікації;

- пізнавальні - розумітися в історії розвитку соціально-психологічного знання в дослідженнях вітчизняних вчених, в закономірностях спілкування та взаємодії людей; знати способи ефективного спілкування в процесі групової взаємодії;

- практичні – формування фахових умінь спілкування: розмовляти вільно та виважено, долати без напруження будь-які ускладнення, що виникають під час спілкування, використовувати мову тіла, щоб підсилити дію своїх слів, викладати складні предмети по пам'яті або з використанням мінімальної кількості записів; підвищення компетентності майбутніх спеціалістів в області розуміння, прогнозування та уміння адаптуватися в соціальних процесах, розвинути навички ефективного спілкування психолога, як професійної якості, необхідної для роботи в практиці, оволодіти практичними навичками діагностики та проведення практичних вправ тренінгового формату.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	загальні	ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПР 03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
2.	фахові	СК 16. Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.	ПР 21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. СПІЛКУВАННЯ В СИСТЕМІ МІЖОСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН

Тема 1. Теоретичні аспекти процесу спілкування. Класифікація видів спілкування, функцій. Основні форми спілкування. стратегій та тактики спілкування. Вікові особливості спілкування. Вибір партнера по спілкуванню.

Тема 2. Спілкування як обмін інформацією. Специфіка процесу обміну інформацією. Засоби спілкування. Модель мовленнєвої комунікації. Особливості зворотного зв'язку. Слухання та говоріння. Невербальні канали передачі інформації.

Змістовий модуль 2. СПІЛКУВАННЯ В СИСТЕМІ МІЖОСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН

Тема 3. Взаємодія у процесі спілкування. Інтерактивна сторона спілкування. Різновиди міжособистісних контактів. Психологічний вплив на партнерів по спілкуванню.

Тема 4. Спілкування як сприйняття. Характеристика соціальної перцепції. Механізми та ефекти соціальної перцепції. Візуальна психодіагностика.

Змістовий модуль 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СПІЛКУВАННЯ

Тема 5. Специфіка, структура та функції ділового спілкування. Ділова бесіда, переговори. Проведення зборів та нарад. Виробничі конфлікти, стилі курівництва. Переговори як різновид ділового спілкування.

Тема 6. Конфлікти у спілкуванні: причини, шляхи запобігання та конструктивного вирішення конфліктів. Сутність та природа конфлікту. Особливості конфліктів у професійній діяльності педагога. Інструменти аналізу конфліктів. Стратегія і стиль поведінки у конфліктній ситуації..

Змістовий модуль 4. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СПІЛКУВАННЯ

Тема 7. Педагогічне спілкування. Стилi педагогічного спілкування.

Характеристики педагогічного спілкування. Психологічна характеристика впливу вчителя на учнів: прояв уваги, прохання, вимога, оцінка дій учнів, винагорода і покарання, оцінка та її психологічний вплив, гумор. Стилi педагогічного спілкування. Поведінка вчителя в конфліктних ситуаціях

Тема 8 Міжособистісні відносини та спілкування в родині.

Прив'язаність дітей до батьків, типи прив'язаності. Стилi спілкування і взаємодії дітьми з батьком та матір'ю. Вихованні дітей в процесі сімейного виховання. Кризи сімейних відносин

Методи навчання: лекції із застосуванням наочного матеріалу, діалогові технології, рольові ігри, психологічні тести, психологічна гра, проєктивні методики, робота в парах та мікрогрупах.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час підсумкового контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, заява) навчання може відбуватись в он-лайн формі на платформі Moodle за погодженням із викладачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: не потребує

Система оцінювання та вимоги:

Форми оцінювання: поточне оцінювання (опитування, перевірка самостійної роботи), підсумкове оцінювання (письмовий екзамен).

Предмет контролю		Максимально можлива сума балів		
		Самостійна робота	Практичне заняття	Разом
	Тема 1	2	5	21
	Тема 2	2	5	
	Тема 3	2	5	
	Тема 4	2	5	15
	Тема 5	3	5	
	Тема 6	2	5	7
	Тема 7-8	2	5	7
Поточне оцінювання		15	35	50
Залік (підсумкова контрольна робота)		50		50
Всього				100

Максимальна оцінка навчальних досягнень студента:

1. Вчасне оригінальне виконання самостійної роботи – 2 балів (загалом – 20).

2 бали – отримують студенти, які виконали самостійну роботу в повному обсязі дали обґрунтовані відповіді, використовували додаткову літературу, показали вміння формулювати висновки.

1 бал – отримують студенти, які виконали самостійну роботу частково, не в повному обсязі, відсутні висновки.

2. Поточне тестування. Всього на кожен тему пропонуються 10 тестів по 0,2 бали за правильну відповідь. Максимальна кількість балів – 2 бали за тему (загалом 20 балів).

3. Участь в обговоренні питань на практичному занятті – 1 бал (загалом – 10).

«1» балі – отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

«0,5» балів – отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX(з можливістю повторного складання)
1-34	F(з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Рекомендована література

Базова

1. Борґ Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Х.: «Фабула», 2019. 304 с.

2. Кінґ П. Стратегії і тактики спілкування. К. : книголав, 2017. 128 с.

3. Етика ділового спілкування: навчальний посібник для вузів / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344с.

4. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; М-во освіти і науки України. К.: Кондор, 2008. 356с.

5. Москаленко В.В. Соціальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України. К.: Центр навч. літератури, 2005. 623 с.

6. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: навчальний посібник для вузів. К.: Академвидав, 2004. 280 с.

7. Філоненко М.М. Психологія спілкування: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224с.

8. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. К.: Кондор, 2006. 170 с.

Допоміжна

1. Чмут Т., Чайка Г., Лукашевич М., Осечинська І. Етика ділового спілкування: курс лекцій. 2-ге вид. К.: МАУП, 2003. 208с.

2. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. К. : Наш формат, 2016. 256 с.

3. Кайдалова Л.Г. Психологія спілкування: навчальний посібник. Х.: НФаУ, 2011. 132 с.

4. Лук'янчук Н. В. Програми тренінгів з розвитку комунікативності : посібник. К. : ТОВ «Інформаційні системи», 2012. 130 с.

5. Писаревський І. М. ПЗ4 Професійно-комунікативна компетентність (в туризмі) : підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 175 с.

6. Яцина О.Ф. Психологія спілкування: Методична розробка практичних занять. Ужгород, 2011. 64 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <https://edu.bdpu.org/>

2. <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/>

3. <https://library.bdpu.org/>

4. <https://dspace.bdpu.org/>

5. Інституційний репозитарій Бердянського державного педагогічного університету. URL: <https://dspace.bdpu.org.ua/home> .